

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/39/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614010283
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1614010283.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Zuzany Molnárovej a sudcov JUDr. Denisy Mészárosovej a JUDr. Petra Štífta, v trestnej veci obžalovaného C. E., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Malacky sp. zn. 2T/78/2014 zo 16.februára 2015, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 27. mája 2015 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/ Tr. por. z r u š u j e s a napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. sa vec v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Malacky sp. zn. 2T/78/2014 zo 16.02.2015 bol obžalovaný C. E. uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že hoci mu z ustanovenia § 62 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a rozsudku Okresného súdu Malacky, č.k. 8P 124/2008 zo dňa 26.02.2009, právoplatného dňa 25.03.2009 vyplýva, že bol zaviazaný prispievať na výživu detí E.: G., U.. XX.XX.XXXX a C., U.. XX.XXXXXX, obaja bytom E., Q. XXX/XX sumou 100,-€ na každé z detí mesačne vždy do 15,-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky M. D., U.. XX.XX.XXXX, R. E., Q. XXX/XX, túto vyživovaciu povinnosť si riadne a včas neplní od marca 2008 až do súčasnosti, s výnimkou obdobia od 18.04.2011 do 04.10.2011, kedy bol obvinený vo výkone trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach, a od 14.07.2012 do 24.04.2014, kedy bol obvinený vo výkone trestu odňatia slobody v Justizanstalt Sonnberg, Hollabrunn, Rakúsku, kde si nahlásil svoju vyživovaciu povinnosť voči deťom G. K. C. E.Ý., čím mu vznikol za uvedené obdobie na bežnom výživnom na obe deti dlh vo výške 10.208,30,- € /vrátane septembra 2014/,

Za to mu bol podľa § 207 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 49 ods. 2, § 36 písm. l/, § 37 písm. m/ a § 38 ods. 2 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona bol na výkon trestu zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Samosudca rozsudok odôvodnil nasledovne: „Súd vo veci vykonal hlavné pojednávanie, na ktorom obžalovaný v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Vzhľadom na vyhlásenie obžalovaného súd postupoval podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku a položil obžalovanému otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Trestného poriadku, pričom obžalovaný na všetky odpovedal „áno“. Súd následne, po kladnom stanovisku prokurátora, rozhodol tak, že prijal vyhlásenie obžalovaného, vyhlásil, že dokazovanie

ohľadne priznaného skutku sa nevykoná a vykoná sa len dokazovanie ohľadne výroku o treste. Súd prijal vyhlásenie obžalovaného, nakoľko na podklade výsledkov prípravného konania nemal rozumne pochybnosti o skutkových a právnych záveroch uvedených v obžalobe, pričom súd nezistil ani žiadne také pochybenia obžaloby, ktoré by mu bránili prijať vyhlásenie obžalovaného, a preto uznal obžalovaného vinným skutkovo aj právne v zmysle podanej obžaloby.

O osobe obžalovaného súd zistil, že doposiaľ bol devätnásťkrát súdne trestaný, z čoho sa osemkrát na neho hľadí akoby nebol odsúdený, pričom obžalovaný sa dopúšťal predovšetkým majetkovej trestnej činnosti. Obžalovaný bol v minulosti postihnutý aj za priestupok, a to celkovo osemkrát. Súd obžalovanému priznal jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. 1/ Trestného zákona, nakoľko sa k trestnému činu priznal a svoje konanie oľutoval a tiež jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Trestného zákona z dôvodu, že už bol odsúdený pre trestný čin.

Pri úvahách o uložení trestu súd vychádzal primárne z trestnej sadby určenej v Trestnom zákone a keďže obžalovaný sa dopustil trestného konania závažnejším spôsobom konania po dlhší čas, súd vychádzal z trestnej sadzby uvedenej v § 207 ods. 3 Trestného zákona, podľa ktorého sa páchatel potrestá trestom odňatia slobody na jeden rok až päť rokov. Pri ukladaní trestu súd prihliadol najmä na kritériá uvedené v § 34 ods. 4 Trestného zákona. Zvážil okolnosti skutku a jeho následky ako aj osobu obžalovaného, jeho zavinenie a pohnútku a tiež možnosti jeho nápravy. Súd prihliadol predovšetkým na to, že obžalovaný sa k spáchaniu skutku priznal a svoje konanie oľutoval. Pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností u obžalovaného je vyrovnaný, a preto súd nepristúpil k zvýšeniu ani zníženiu zákonom určenej trestnej sadzby. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že v danom prípade pre ochranu spoločnosti a nápravu páchatel bude trest pri spodnej hranici trestnej sadzby dostačujúci. Podľa § 49 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúci dva roky, za podmienok určených zákonom. Podľa § 49 ods. 2 Trestného zákona súd sa toto ustanovenie zákona nepoužije, ak súd odsudzuje páchatel'a za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia alebo v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. Nakoľko obžalovaný spáchal úmyselný trestný čin v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, postupoval súd v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a uložil obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody, na výkon ktorého ho zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia, keďže obžalovaný v predchádzajúcich desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody.“

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote v zmysle § 309 ods. 1 Tr. por. podal odvolanie obžalovaný C. E., ktoré písomne nezdôvodnil.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 315 Tr. poriadku) primárne konštatoval prípustnosť odvolania (§ 306 ods. 1 Tr. poriadku) a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. poriadku a preto podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Na neverejnom zasadnutí odvolací súd v rámci prieskumnej povinnosti zistil, že prvostupňový rozsudok je zatiaľ predčasný pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci, ako aj právo obhajoby (§ 321 ods. 1 písm. a/ Tr. poriadku), boli zistené chyby rozsudku najmä pre nejasnosť a neúplnosť jeho skutkových zistení, nevysporiadanie sa so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie (§ 321 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku), pričom vznikli aj pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy (§ 321 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku) v dôsledku ktorých došlo aj k porušeniu ustanovení trestného zákona (§ 321 ods. 1 písm. d/ Tr. poriadku).

Uvedené zistenia sú dôvodom toho, že odvolací súd o odvolaní obžalovaného rozhodol na neverejnom zasadnutí, pretože chyby nebolo možné odstrániť na verejnom zasadnutí (§ 326 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku).

Podľa § 317 ods.1 Tr. poriadku platí: Ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku Dovolanie možno podať , ak c/ zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Z predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil nasledovné:

Okresná prokuratúra Malacky podala dňa 04.08.2014 pod sp. zn. 1Pv 187/14/1106-8 obžalobu na obžalovaného C. E. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona. Súd vo veci vykonal hlavné pojednávanie, na ktorom obžalovaný v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe.

Vzhľadom na vyhlásenie obžalovaného súd postupoval podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku a položil obžalovanému otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Trestného poriadku, pričom obžalovaný na všetky odpovedal „áno“. Súd následne, po kladnom stanovisku prokurátora, rozhodol tak, že prijal vyhlásenie obžalovaného, vyhlásil, že dokazovanie ohľadne priznaného skutku sa nevykoná a vykoná sa len dokazovanie ohľadne výroku o treste.

K zrušeniu rozhodnutia z dôvodu § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/ Tr. poriadku, krajský súd konštatuje: Je nesporné, že obžalovaný C. E. na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku a pozitívne odpovedal aj na všetky otázky položené mu podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Tr. poriadku. Uvedenému vyhláseniu však predchádzal nasledovný, podľa názoru krajského súdu, nesprávny postup prvostupňového súdu. Okresný prokurátor predniesol obžalobu, ale zo zápisnice o hlavnom pojednávaní nie je zrejmé, či modifikoval výšku dlžného výživného. Je zistiteľné, že obžaloba bola podaná 04.08.2014 a hlavné pojednávanie bolo vykonané 16.02.2015 tj. s odstupom 6 mesiacov. V skutkovej vete obžaloby je jednoznačne uvedené, že výška výživného je 9 808,30€, z hlavného pojednávania- konkrétne prednesu obžaloby prokurátorom nie je zrejmé, či pri prednese došlo zo strany prokurátora k úprave dlžného výživného, nakoľko trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zákona je konaný až do doby, kým je vyhlásený rozsudok súdu prvého stupňa (§ 122 ods. 13 Tr. zákona) Ak vzápätí obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine a odpovedal aj na otázku či rozumie čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu (§ 333 ods. 3 písm. c/ Tr. poriadku) tak nie je jasné a zistiteľné ohľadne akej sumy dlžného výživného vlastne vyhlásenie o vine urobil, keď v odsudzujúcom rozsudku je v skutkovej vete uvedená suma dlžného výživného tj. 10 208,30€.

Na uvedené nadväzuje aj nedostatočné poučenie obžalovaného podľa § 257 Tr. poriadku. Podľa zápisnice o hlavnom pojednávaní bol obžalovaný poučený len ohľadne neodvolateľnosti prijatého vyhlásenia o vine, ale nebol poučený o tom, že v rozsahu súdom prijatého vyhlásenia je toto nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku (§ 257 ods. 5 Tr. poriadku).

V kontexte s uvedeným je napadnutý rozsudok nejasný a neúplný v skutkových zisteniach, pretože sa súd prvého stupňa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. poriadku obžalovaný má právo od začiatku konania proti svojej osobe vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu. V prípade konania o trestnom čine podľa § 207 Tr. zákona, keď súd upravuje skutok predĺžením času jeho spáchania o čas po podaní obžaloby a zvýšením sumy dlžného výživného o sumu po podaní obžaloby, koná o časti skutku, ku ktorej obžalovaný doposiaľ nebol vypočutý. Bez výsluchu obžalovaného súd nemôže náležite objasniť objektívnu ani subjektívnu stránku skutkovej podstaty tohto trestného činu. Preto platí, že ak súd koná hlavné pojednávanie o trestnom čine zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zákona, vzhľadom na jedinečnosť tohto trestného činu, vyplývajúcu z ustanovenia § 122 ods. 13 Tr. zákona spravidla musí vypočúť obžalovaného k časti skutku, ku ktorej nebol vypočutý tj. k časti zvýšenej sumy dlžného výživného. V posudzovanom prípade sa jednalo o obdobie 6 mesiacov (od podania obžaloby do rozhodnutia v merite veci), v časti ktorej došlo zo strany súdu k zvýšeniu sumy dlžného výživného bez toho, aby bol obžalovaný C. E. k tejto časti vypočutý, čím bolo porušené jeho právo na obhajobu. Teda v

takomto prípade nebolo na mieste rozhodnutie súdu o prijatí vyhlásenia obžalovaného o vine. Postupom súdu prvého stupňa, ktorý je zrejмый zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 16.02.2015 nielenže došlo k porušeniu práva obžalovaného na obhajobu, ale tiež vznikli vážne pochybnosti o priebehu skutkového deja.

V kontexte s uvedeným v rozpore s odseku 8 § 257 Tr. poriadku vyslovil súd, že vykoná len dokazovanie v rozsahu listinných dôkazov k výške výživného a k uloženiu trestu, pretože podľa tohto odseku citovaného ustanovenia v prípade prijatého vyhlásenia o vine, súd spravidla „vykoná dokazovanie o treste, náhrade škody alebo ochranného opatrenia“, nie čo do výšky dlžného výživného v prípade trestného činu § 207 Tr. zákona, pretože dlžná výška výživného nie je dlhom zo škody spôsobenej trestným činom, ale dlhom z nesplnenia zákonnej povinnosti, ktorej porušenie je samo trestným činom. Tento dlh nemožno uplatňovať v adhéznom konaní ako škodu.

Náležitú zistenie skutkového stavu veci je nevyhnutným o základným predpokladom pre spravodlivé rozhodnutie. Zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci je veľmi úzko prepojená aj so zásadou stíhania zo zákonných dôvodov (§ 2 ods. 1 Tr. por.), keďže práve náležité zistenie skutkového stavu veci je predpokladom jednak na to, že trestné stíhanie bolo vedené v súlade so zákonom, jednak na spravodlivé rozhodnutie vo veci. Primárnym cieľom zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci je umožniť súdu spravodlivé rozhodnutie. Súvisí to s predmetom zákona a jeho účelom, ktorým je náležité zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie páchatelov a uskutočnenie spravodlivého procesu. Zistenie skutočného stavu veci vyžaduje, aby každá okolnosť dôležitá pre rozhodnutie bola spoľahlivo preukázaná v súbehu so skutočnosťou tak, aby nemohla vzbudzovať akékoľvek pochybnosti. K správnym a úplným skutkovým záverom môže však súd dôjsť len vtedy, ak vykoná všetky dosiahnuteľné dôkazy a tieto je potrebné, aby v jednotlivostiach, ako a v ich súhrne správne ich zhodnotil, čo však v danom prípade nebolo naplnené. Revíznym postupom krajský súd zistil, že v súdnom konaní neboli prvostupňovým súdom riadne a dostatočne zhodnotené všetky dostupné dôkazy, ktoré by mohli prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom no objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie. Z tohto pohľadu je napadnutý rozsudok minimálne predčasný.

Z pohľadu vyššie rozvedeného odvolací súd súc si vedomý, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine a na otázky položené podľa § 333 ods. 3 Tr. poriadku odpovedal kladne, berúc do úvahy aj obmedzenie revízneho princípu (§ 317 ods. 1 Tr. poriadku), je presvedčený, že v odvolacom konaní po zistení nesprávneho postupu súdom prvého stupňa pri prijatí vyhlásenia obžalovaného o priznaní viny je oprávnený zrušiť meritórne rozhodnutie súdu prvého stupňa aj vo výroku o vine a tak prekonať relatívnu právoplatnosť tohto výroku (§ 317 ods. 1 druhá veta Trestného poriadku) a napraviť pochybenie súdu prvého stupňa, pretože „súd nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (či. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvoľe (arbitrážnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii.“ (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 341/07 z 1. júla 2008)

Na podklade vyššie uvedeného potom odvolací súd požaduje od súdu prvého stupňa zopakovanie dôkazov s dodržaním všetkých zákonných ustanovení.

Po takýchto úvahách je krajský súd presvedčený, že konanie súdu prvého stupňa sa vyznačovalo podstatnými chybami, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali. Krajský súd preto podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/ Tr. poriadku napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. poriadku rozhodol, že sa vec vracia súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu opäť prerokoval a rozhodol.

Preto bude okresný súd povinný vykonať hlavné pojednávanie od začiatku, dať možnosť obžalovanému C. E. vyjadriť sa k veci, a to aj k časti skutku po podaní obžaloby. Až po takto riadne vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní bude môcť okresný súd vo veci opätovne rozhodnúť, ak medzitým obžalovaný nevyužije ustanovenie o účinnej ľútosti.

Krajský súd zároveň dáva súd prvého stupňa do pozornosti zásadu zákazu zmeny k horšiemu, pretože odvolanie v predmetnej veci nebolo podané v neprospech obžalovaného.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.